ROMÂNIA

Cele mai frumoase locuri

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
OVIDIU MORAR
România / Ovidiu Morar; graf.: Adrian Sorin Georgescu;
foto: Ovidiu Morar, Dan Ioan Dinescu, Mircea Savu, Ştefan Petrescu;
- Bucureşti: ed.: NOI Media Print, 2007

ISBN 973-7959-55-8

I. Daniel Focşa / Dana Voiculescu (text)
II. Georgescu, Adrian Sorin (graf)
III. Morar, Ovidiu (foto)
IV. Dinescu, Dan Ioan (foto)
V. Savu, Mircea (foto)
VI. Ştefan Petrescu (foto)

CUPRINS

Amprentele istoriei
4

Semnele credinţei
48

Peisaje citadine
94

Spectacolul naturii
156

Amprentele istoriei

Vestigiile de la Histria

Histria, al cărei nume derivă din denumirea greacă a Dunării (Istros), a fost întemeiată pe țărmul vestic al Mării Negre la mijlocul secolului al VII-lea î.Hr. (anul 657 î.Hr. după istoricul Eusebius) de către coloniștii greci veniți din Milet. Este cea mai veche colonie greacă din vestul Pontului Euxin și în același timp cel mai vechi oraș atestat de pe teritoriul României. Nu în ultimul rând Histria este unul dintre cele mai mari situri arheologice ale țării.

Cetatea a prosperat timp de un mileniu, începând din perioada greacă și până în epoca romano-bizantină. Dezvoltarea economică a Histriei a intrat în declin atunci când golful în care se găsea a început să se închidă cu nisip. Transformată în ruine în anul 242 de către năvălitori, cetatea a fost părăsită definitiv în secolul al VII-lea.

Săpăturile arheologice începute în 1914 sub conducerea marelui istoric și arheolog Vasile Pârvan oferă un bogat material arheologic, o mare parte din acesta fiind expus în muzeul amenajat în apropierea cetății.

Ruinele termelor romane

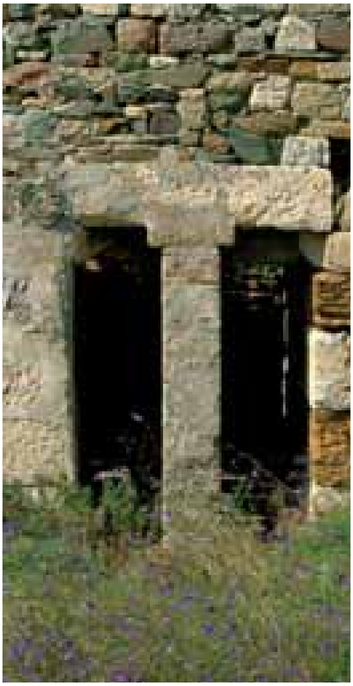

Vestigiile daco-romane de la Sarmizegetusa

Pe culmea munților Orăștie se afla în urmă cu peste 2000 de ani un complex de fortificații dacice (Sarmizegetusa, Blidaru, Piatra Roșie, Costești, Căpâlna) dintre care Sarmizegetusa Regia a fost cel mai important centru militar, religios și politic al Daciei.

În jurul anului 107 d.Hr., după înfrângerea dacilor de către romani, capitala noii provincii romane s-a mutat la 40 km. de ruinele cetății Sarmizegetusa Regia și a fost denumită după vechea capitală – Colonia Ulpia Traiana Augusta Dacica Sarmizegetusa. Orașul s-a dezvoltat până în anul 271 d.Hr. când autoritățile romane s-au retras din Dacia. S-au păstrat până astăzi ruine ale amfiteatrului, forului, termelor, edificiilor publice și particulare, de un mare interes arheologic și istoric.

Forumul roman, fragment de capitel de pilastru și de cornișă sculptată

Ulpia Traiana Samizegetusa: amfiteatrul circular

Abația cisterciană de la Cârța

Din vechiul edificiu se mai păstrează doar corul în care funcționează actuala biserică evanghelică

Biserica evanghelică de la Cârța aparține unei foste abații cisterciene – ordin călugăresc catolic, originar din Franța. Mănăstirea a fost fondată în anul 1202, și refăcută între anii 1242 – 1250, după distrugerile cauzate de marea invazie tătară. În 1474, regele Ungariei, Matei Corvin, o desființează ca mănăstire, edificiul trecând în administrarea bisericii catolice din Sibiu. Ulterior, devine parohie evanghelică. Este un monument reprezentativ al goticului timpuriu din Transilvania, influențând arhitectura medievală din întreg sud-estul acestei provincii.

Abația cisterciană Cârța a deținut un rol major în istoria politică, economică și culturală a Transilvaniei medievale, pe tot parcursul existenței sale.

Cetatea ţărănească de la Râşnov

Construită în secolul al XIV-lea, cetatea a fost extinsă, consolidată şi refăcută până în secolul al XVIII-lea. Situată pe o stâncă înaltă de 150 m, lângă drumul comercial ce lega Transilvania de Ţara Românească, cetatea a făcut faţă multor asedii, având rol de apărare şi refugiu pentru locuitorii din zonă. În acest scop au fost construite în incinta cetăţii case mici care să adăpostească populaţia şi bunurile acestora, o şcoală, o capelă, un loc pentru turme. Lipsa apei limita timpul de rezistenţă al cetăţii în caz de asediu; de aceea, în 1625 s-a început săparea unei fântâni în stânca din interiorul cetăţii. Astăzi este una dintre cele mai bine conservate cetăţi din Transilvania. În ultimii ani, aceasta a fost preluată de un investitor privat care a restaurat-o, devenind un obiectiv turistic foarte atractiv.

dreapta:
Vedere de ansamblu

stânga:
Zidurile exterioare

paginile 14-15
Detalii din interior

Cetatea de la Slimnic

Pe drumul dintre Sibiu și Mediaș, de la înălțimea dealului satului Slimnic, ruinele cetății domină localitatea, constituind un element pitoresc în peisajul natural al locului. Construcția ei a început în secolul al XIV-lea și a fost amplificată până în secolul al XVI-lea. Inițial fortificația adăpostea o capelă gotică în zona de nord, care a fost transformată într-un turn de apărare. Un edificiu trinavat (biserica gotică compusă din navă, cor și absidă) desparte cetatea în două incinte distincte. O dată cu ridicarea bazilicii, fortificația interioară este reparată, amplificată și prevăzută cu metereze și turnuri de apărare pentru a rezista atacurilor. Cetatea a făcut față mai multor asedii. În 1706, în timpul războiului curuților, cetatea a fost incendiată și lăsată în părăsire.

Ruinele cetății

Biserica fortificată de la Prejmer

Turnul cu ceas al bisericii

Biserica evanghelică din Prejmer (Tartlau în limba germană), realizată într-un stil gotic cu influențe cisterciene, a fost construită în secolul al XIII-lea. Din pictura inițială ce acoperea întreaga biserică s-au mai păstrat doar două părți de frescă. Altarul gotic triptic, pictat pe ambele părți, datează din anul 1450.

Edificiul este înconjurat de un zid fortificat înalt de 12 metri și cu o grosime de 3-4 metri. Acesta adăpostește 272 de camere așezate ca niște faguri pe patru niveluri. Încăperile serveau ca loc de păstrare a proviziilor pe timp de pace, iar pe timp de asediu deveneau și locuințe.

În interiorul cetății se găsește un muzeu etnografic săsesc cu obiecte de cult, veșminte, mobilier pictat, ceramică.

Vedere de ansamblu

Locuințe tip fagure adosate la zidul de incintă. În timpul asediilor serveau ca adăpost pentru întreaga comunitate, iar în timp de pace erau utilizate ca spații de depozitare

Vedere de interior. Boltă cu nervuri de teracotă și orga în fundal

Vedere de interior. Decorațiuni gotice

Cetatea de la Hunedoara

Castelul a fost ridicat în secolul al XIV-lea pe locul unei fortificații de piatră. În 1409 regele Sigismund al Ungariei a dăruit cetatea nobilului Voicu. Fiul acestuia, Iancu de Hunedoara, a făcut schimbări radicale transformând cetatea într-un castel cu rol nu numai de punct strategic întărit ci și de locuință fastuoasă. Matei Corvin, fiul lui Iancu de Hunedoara, a reconstruit aripa nordică a castelului, iar în secolul al XVII-lea principele Gabriel Bethlen a adus modificări inspirate de Renașterea târzie.

Edificiul, cunoscut și sub denumirea de Castelul Huniazilor sau al Corvineștilor, este o construcție impunătoare, cu acoperișuri înalte și divers colorate, cu turnuri și turnulețe, ferestre și balcoane dantelate. Din punct de vedere arhitectural, castelul de la Hunedoara îmbină elemente specifice stilului renascentist, cu caracteristici gotice și baroce.

În prezent, în sălile castelului se organizează expoziții și spectacole de muzică preclasică și de muzică veche.

Vedere parțială: podul de acces, susținut de patru piloni masivi de piatră; se remarcă Turnul Porții și Turnul Buzdugan

Fragment din galeria neogotică

Cetatea Neamț

Cetatea Neamț a fost ridicată în timpul domniei lui Petru I Mușat, fiind una dintre cele mai bine întărite cetăți medievale moldovenești. Locul amplasării cetății asigura mari posibilități de apărare. Planul cetății are aspect de patrulater cu laturi inegale, construcția adaptându-se după teren. Turnurile de apărare au fost încadrate direct în ziduri și nu plasate în exteriorul lor ca la celelalte cetăți. În timpul domniei lui Ștefan cel Mare zidurile au fost supraînălțate, s-a săpat un nou șanț de apărare, mai adânc, flancat de patru bastioane prevăzute cu creneluri și ferestre înguste. Accesul în cetate se face pe un pod arcuit, sprijinit pe 11 piloni de piatră, a cărui ultimă porțiune este mobilă.
După 1717 cetatea își pierde importanța defensivă, iar în 1718 turcii ordonă dărâmarea ei.

Vedere aeriană

Detalii de interior

Cetatea Sucevei

Cetatea a fost construită la sfârşitul secolului al XIV-lea, în timpul domniei lui Petru I Muşat care mută reşedinţa domnească, pentru aproape două secole (1388 – 1566) de la Siret la Suceava. Cunoaşte o mare înflorire în timpul lui Ştefan cel Mare care măreşte incinta cetăţii de piatră, o întăreşte cu ziduri înalte şi groase, cu bastioane semicirculare şi lărgeşte şanţurile de apărare, apoi restaurează încăperile din interior (dormitoare, paraclis, depozite de muniţii şi de alimente), pentru soldaţi şi familia sa.

În anul 1675 din ordinul Porţii otomane se dispune distrugerea cetăţii. Câţiva ani mai târziu un puternic cutremur duce la ruperea întregii laturi de nord. Astăzi cetatea Sucevei, parţial restaurată, este transformată într-un mare muzeu în aer liber, atracţie turistică de primă importanţă pentru cei interesaţi de istoria medievală a Moldovei.

Detalii de interior

Vedere de ansamblu a cetăţii de scaun a Moldovei

Castelul Bran

Cetatea Bran, ridicată în jurul anului 1212 din lemn (probabil de către cavalerii teutoni) și înlocuită de sași în anul 1377 cu una din piatră, îndeplinea atât funcții militare cât și vamale. Între anii 1498 – 1877 cetatea a aparținut Brașovului, având funcții comerciale și administrative. În semn de recunoștință pentru contribuția adusă la realizarea Marii Uniri de la 1918, consiliul orășenesc al Brașovului donează cetatea la 1 decembrie 1920, reginei Maria a României. Între anii 1920 – 1927 Branul a devenit reședința de vară a Familiei Regale, cu alei de promenadă, lac, fântâni, terase. În 1938 Regina Maria a lăsat prin testament castelul Bran cu întreg domeniul fiicei sale, principesa Ileana.

În 1948 după expulzarea din țară a Familiei Regale, castelul a fost confiscat de regimul comunist. În 1956 a devinit Muzeu de Istorie și Artă medievală, găzduind colecții de mobilier de epocă și arme vechi.

dreapta:
Vedere de ansamblu

stânga:
Detalii exterioare

paginile 30-31:
Detalii de interior

Curtea Domnească de la Târgoviște

Curtea Domnească de la Târgoviște este cel mai bine conservat ansamblu aulic medieval din România. Realizat în etape între anii 1396 – 1698 a fost reședință și scaun domnesc pentru 33 de domni ai Țării Românești. Ansamblul cuprinde: Palatul Domnesc construit între secolele XV – XVII (astăzi în ruine), Biserica Domnească mare (1584) cu pictură interioară datând din anul 1697 (realizată în timpul domniei lui Constantin Brâncoveanu, conține cea mai amplă galerie de portrete de domnitori români), Biserica Domnească mică sau *Sf.Vineri* (din secolul al XV-lea, păstrată până în prezent fără modificări), Turnul Chindiei (din anul 1460, construit de Vlad Țepeș), Casa Bălașa (1656) zidită ca azil pentru săraci și casă de oaspeți.

Palatul Domnesc era format din două corpuri de clădiri, unul din timpul lui Mircea cel Bătrân, iar cel de-al doilea, mai mare, din timpul lui Petru Cercel, cel care mută în 1584 capitala Țării Românești la Târgoviște.

Turnul Chindiei (27m), situat în partea de nord-vest a Curții Domnești

Curtea Domnească: ruinele palatului și Biserica Domnească mare

Cula de la Măldărești

Cula este un termen de origine turcă (*kule* înseamnă turn de apărare) și desemnează o locuință boierească fortificată, cu unul sau două etaje, având la ultimul nivel un foișor de observație. Aceste mici cetăți au fost construite încă din primii ani ai secolului al XVIII-lea în Oltenia și nord-vestul Munteniei, ca protecție în fața bandelor turcești.

Cula Greceanu face parte alături de cula Duca din complexul muzeal Măldărești, fiind una dintre cele mai vechi construcții de acest fel din țară. Caracteristic culelor oltenești este cerdacul aflat la etajul superior. Acesta are elegante arcade trilobate sprijinite pe coloane cilindrice, scunde, groase și are influențe ale arhitecturii brâncovenești. Zidul casei scărilor este prevăzut cu găuri de tragere. Pivnița este un spațiu important al culei, caracteristic fiind pilonul central pe care se sprijină tavanul boltit.

Cu timpul se pierde rolul defensiv al culei, rămânând doar un simbol al apartenenței proprietarului la o anumită clasă socială.

Vedere de ansamblu

Vedere de interior

Cetatea Făgăraș

Cetatea Făgăraș a fost construită pe un teren mlăștinos, în anul 1310, din ordinul voievodului Ladislau Apor, inițial din lemn, apoi în 1538 din piatră. În secolul al XV-lea cetatea prezenta o geometrie de tip patrulater neregulat, apărată de un turn de tip barbacană. În secolul al XVI-lea cetatea s-a transformat în castel voievodal cu o puternică fortificație exterioară.

Secolul al XVII-lea a reprezentat momentul de maximă evoluție a cetății, când aceasta ajunge aproape la forma actuală. Atunci s-au construit bastioane, s-au făcut etajări, s-a umplut cu apă șanțul din jurul fortificației (prin legarea acestuia printr-un canal secret de râul Olt), și au avut loc transformări stilistice (încadrarea castelului în estetica renascentistă).

În secolul al XVIII-lea austriecii preiau cetatea și o transformă în garnizoană. Din 1965 cetatea Făgăraș este transformată în muzeu.

Vedere de ansamblu

Curtea interioară și unul din bastioane

Palatul Mogoșoaia

Palatul Brâncoveanu, fațada de vest

Palatul Mogoșoaia se află într-un frumos parc, la câțiva kilometri de București, pe malul lacului Mogoșoaia. Constantin Brâncoveanu construiește clădirea în 1702 pentru fiul său Ștefan, după modelul palatului de la Potlogi. Considerat o bijuterie arhitectonică, palatul îmbină caracteristicile decorative muntenești cu cele bizantine și cu cele ale renașterii italiene. Are un plan regulat, rectangular și trei niveluri: pivnița (beciuri boltite, cu calote semisferice), parterul și etajul. Accesul la nivelul de locuire se face din curtea de onoare prin intermediul unui foișor plasat în mijlocul fațadei principale, care se sprijină pe opt coloane de piatră și are o balustradă bogat decorată. Atât balconul cât și camerele de la etaj au fost inițial decorate cu stucaturi orientale și picturi murale ce reprezentau membrii familiei princiare și scene istorice. Cel mai rafinat element de arhitectură al palatului este *loggia,* de inspirație venețiană, cu

Cuhnia sau bucătăria domnească

arcade trilobate sprijinite pe coloane și situată pe fațada dinspre lac. În perimetrul curții interioare se află cuhnia și ghețăria.
În 1912 palatul devine proprietate a principesei Martha Bibescu. Aceasta reface palatul cu meșteri aduși din Italia ce imprimă clădirii un aspect venețian, placând fațadele cu cărămidă aparentă. Martha Bibescu reușește în 1945 să includă palatul pe lista monumentelor istorice, scăpându-l astfel de confiscarea regimului comunist.
În 1993, Ministerul Culturii a înființat Centrul Național Cultural de la Mogoșoaia. Centrul găzduiește spectacole de teatru (commedia dell'arte), concerte și expoziții.

Arhondaria și loggia
Detalii arhitectonice

Arhondăria sau Vila Elchingen (secolul al XIX-lea), vedere generală

Complexul Peleș

Vedere generală

În anul 1873 într-un loc sălbatic și pitoresc, în apropierea Mănăstirii Sinaia se încep lucrările pentru reședința de vară a principelui Carol I al României, pe un teren aflat în proprietatea privată a suveranului. Zece ani mai târziu are loc inaugurarea oficială a castelului, însă lucrările de extindere și transformare a reședinței regale continuă până în 1914. Sunt construite, alături de Peleș, castelele Pelișor și Foișor, corpul de gardă, Economatul, grajdurile regale, centrala electrică. Creație a arhitecților Wilhelm Doderer, Johannes Schultz, Karel Liman și a unor decoratori prestigioși ca J.D.Heymann din Hamburg, A.Bembé din Mainz, Berhard Ludwig din Viena, castelul a jucat un rol important atât din punct de vedere politic cât și cultural, Familia Regală găzduind aici mari artiști români.

Castelul este vizitabil încă de pe vremea Regelui Carol I, putând fi admirate: sălile de arme, sala de consiliu, sala veche de muzică, sala maură, salonul turcesc, sala de teatru, sufrageriile, sala florentină.

Statuia regelui Carol I (1866-1914)

Statui de la corpul de gardă și turnul
cu ceas al castelului

Alba Iulia – orașul Unirii

Ca urmare a participării României la primul război mondial, la Vechiul Regat au fost alipite provinciile locuite majoritar de români din Imperiile Austro-Ungar și Rus. Regele Ferdinand I și regina Maria au fost încoronați la Alba-Iulia, la 15 octombrie 1922, ca suverani ai României Mari. Alba-Iulia a fost aleasă pentru caracterul ei simbolic, de cetate a Unirii lui Mihai Viteazul.

Catedrala Încoronării, numită și Catedrala Reîntregirii, de rit ortodox, purtând hramul *Sfintei Treimi*, a fost construită între anii 1921 – 1922, în stilul vechilor biserici din Țara Românească, în apropierea vechii catedrale romano-catolice. Are o turlă centrală flancată de alte turle mai mici și un turn-clopotniță de 58 metri înălțime. Planurile aparțin arhitectului Victor Gh. Ieremia. Pictura interioară este semnată de cunoscutul pictor Costin Petrescu.

Catedrala este, alături de Sala Unirii, un adevărat simbol al Marii Uniri.

Catedrala Încoronării

Muzeul Unirii, Sala Unirii

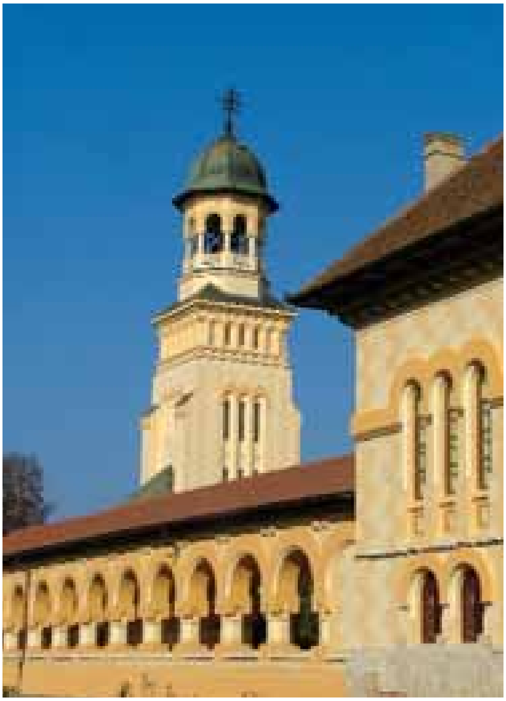

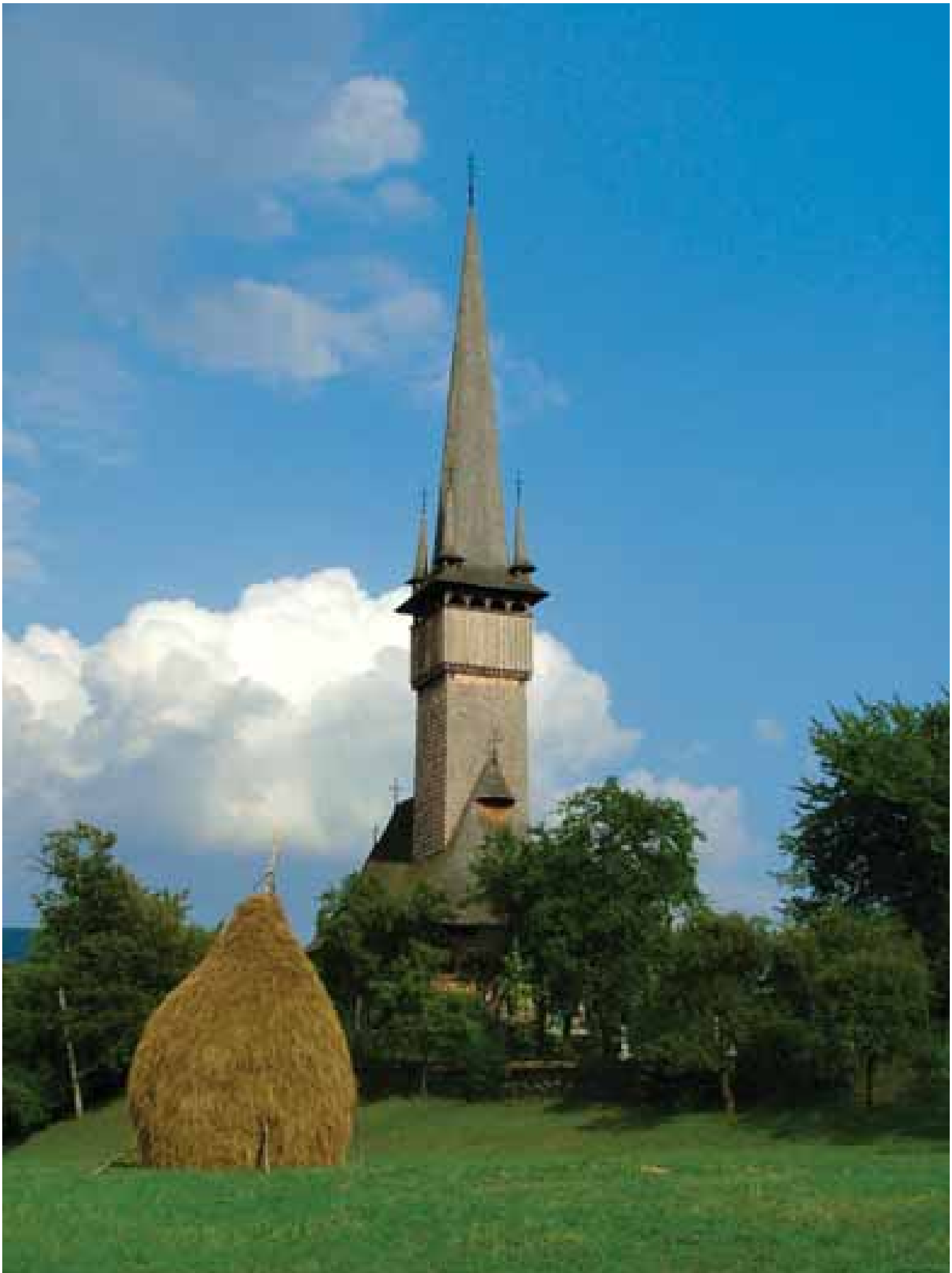

Semnele credinţei

Biserica de la Densuș

Biserica cu hramul *Sfântul Nicolae*, aflată în apropierea vestigiilor capitalei Daciei romane, este una din cele mai vechi biserici de rit ortodox din România. A fost ridicată în secolul al XIII-lea cu piatră, marmură și coloane aparținând ruinelor Ulpiei Traiana Sarmizegetusa. Piatra romană a fost folosită atât ca element de rezistență cât și în scop ornamental. Pictura murală din interiorul bisericii decorează absida altarului, pereții de răsărit ai naosului, părți ale stâlpilor centrali. În jurul anului 1443 biserica a fost pictată de Ștefan Zugravul, semnătura lui păstrându-se până astăzi sub fereastra sud-estică a absidei.

Unicat arhitectonic, biserica are un aspect straniu, forma sa atipică născând controverse printre istorici. Unii sunt de părere că biserica este de fapt un fost templu păgân mărit și modificat, adaptat cultului creștin, iar alții susțin că ar fi un mausoleu roman transformat în biserică.

Biserica *Sf. Nicolae*, vedere dinspre est

stânga:
Interiorul navei. Lespede cu inscripție romană

dreapta:
Curtea interioară

Mănăstirea Cozia

Biserica mănăstirii Cozia, vedere dinspre sud-est

Mănăstirea Cozia, unul dintre cele mai vechi așezăminte monahale românești, este ctitorie a voievodului Mircea cel Bătrân din anii 1387 – 1388. Vechiul său nume era *Nucet*. Așezată pe malul Oltului, ceva mai în aval de defileul acestuia, Cozia a fost reparată, mărită și înfrumusețată de domnitorul Neagoe Basarab (1517) și de paharnicul Șerban Cantacuzino (1706 – 1707). Corpurile de clădire ale chiliilor închid incinta principală pe trei laturi.

Biserica mare, în stil bizantin, este construită din piatră care alternează cu cărămida, fiind împodobită la exterior cu sculpturi în piatră. Pridvorul, în stil brâncovenesc, a fost adăugat bisericii în anul 1707. Lăcașul adăpostește osemintele lui Mircea cel Bătrân și pe cele ale monahiei Teofana, mama lui Mihai Viteazul.

Biserica bolniței, remarcabilă prin frumusețea arhitecturii sale, a fost construită de Radu Paisie în anii 1542 – 1543. În interior s-a conservat bine pictura originală de secol XVI.

Mănăstirea Cozia, vedere de ansamblu

Curtea interioară și biserica bolniței

Mănăstirea Putna

Biserica mănăstirii Putna, văzută dinspre sud-est

Una dintre cele mai importante ctitorii ale voievodului Ştefan cel Mare, Mănăstirea Putna adăposteşte şi mormântul acestuia, fiind gândită de la început ca necropolă domnească. Aşezată la 72 de kilometri de Cetatea de Scaun a Sucevei, biserica mănăstirii Putna a fost ridicată între 1466 şi 1469. S-au construit apoi Casa Domnească (1473), chiliile, zidul de apărare cu turnurile aferente şi Turnul Tezaurului, lucrările finalizându-se în anul 1481.

Biserica poartă hramul *Adormirea Maicii Domnului*. A fost reclădită de către domnitorii Vasile Lupu şi Istrate Dabija între anii 1654 şi 1662. Singura construcţie din vremea lui Ştefan, păstrată integral, este Turnul Tezaurului.

În biserica mănăstirii se află mormintele lui Ştefan cel Mare, Petru Rareş, precum şi cele ale altor domnitori şi doamne din dinastia Muşatinilor.

Vedere aeriană dinspre nord-est

Ancadramente de ferestre. Detalii

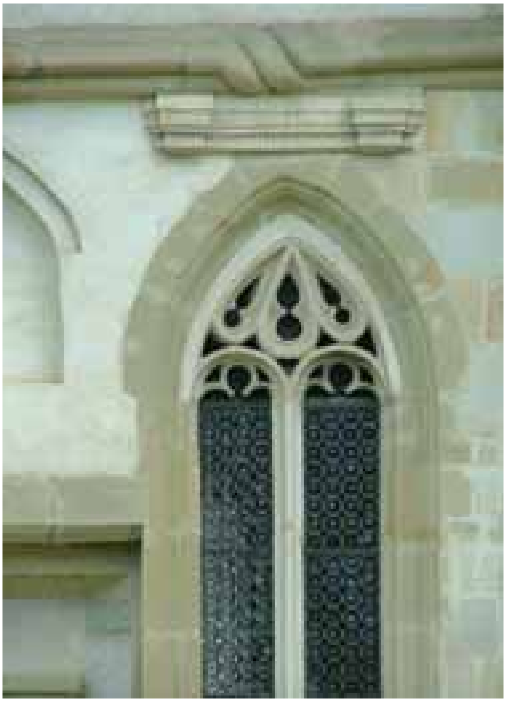

Biserica din Pătrăuți

Cea mai mică dintre ctitoriile lui Ștefan cel Mare este biserica Pătrăuți, zidită în anul 1487. Având hramul *Înălțarea Sfintei Cruci*, biserica este în același timp și cea mai veche ctitorie a voievodului păstrată în forma inițială și singura destinată a fi mănăstire de maici.

Arhitectura bisericii îmbină elemente gotice, bizantine și renascentiste. Pictura interioară a fost realizată imediat după ridicarea bisericii. Remarcabile sunt tabloul votiv din naos, ce-l reprezintă pe voievod cu familia sa, și ampla frescă din pronaos intitulată *Cavalcada sfinților militari*. Pictura exterioară a fost realizată după anul 1550. Se păstrează fragmente din fresca ce redă Judecata de Apoi.

Clopotnița bisericii a fost construită în secolul al XVIII-lea, având puternice influențe maramureșene.

Biserica din Pătrăuți (1487), vedere dinspre sud-vest

Cavalcada Sfintei Cruci.
Detaliu de pictură murală interioară

Mănăstirea Voroneț

Biserica mănăstirii, văzută dinspre sud-est

A fost zidită de Ștefan cel Mare în anul 1488. Biserica are hramul *Sf. Gheorghe* și este celebră prin pictura exterioară și interioară, executată ulterior, în anii 1534 – 1535, în timpul lui Petru Rareș. Frescele, monumentale, sunt realizate pe un fond albastru deschis (vestitul *albastru de Voroneț*). Fresca de pe fațada apuseană a bisericii (1534 – 1535) prezintă *Judecata de Apoi*. Compoziția acoperă tot peretele de vest al pridvorului. La realizarea pridvorului s-a adoptat o soluție nemaiîntâlnită până atunci, arhitectura sa fiind vizibil subordonată decorului pictat: peretele de vest este un perete plin, nestrăpuns de nici o deschidere.

În 1547 mitropolitul Grigorie Roșca a adăugat bisericii un pridvor închis, cu picturi exterioare executate de meșterul Marcu. Pronaosul a fost pictat în 1550.

Desființată ca mănăstire în anul 1986, ea a fost reînființată după 1989, fiind în prezent monument UNESCO.

Arborele lui Iesei, frescă pe peretele sudic

Tabloul *Judecata de Apoi*, frescă pe peretele vestic;
intrarea în biserică

Mănăstirea Moldovița

Lângă ruinele mănăstirii ctitorite în 1402 – 1410 de către Alexandru cel Bun, Petru Rareș a ridicat actuala mănăstire, compusă din biserica cu hramul *Buna Vestire*, chilii și casa domnească în 1532. Întregul ansamblu este înconjurat de ziduri puternice, prevăzute cu turnuri de apărare.

Din punct de vedere arhitectonic, biserica păstrează tradiționalul plan triconc, cu cinci încăperi despărțite prin pereți plini, străpunși cu uși pe mijloc și cu sistem de boltire separată la fiecare încăpere. În 1612, mitropolitul Efrem a refăcut incinta, adăugând alte corpuri de clădiri. Biserica, având toate caracterele arhitecturale statornicite în Moldova pe vremea lui Ștefan cel Mare, plus un pridvor deschis, are picturi murale în frescă realizate în anul 1537. Decorațiunile aparțin, ca stil, goticului târziu și Renașterii. Face parte din patrimoniul UNESCO.

sus:
Detaliu din portal cu scena
Maica Domnului cu Pruncul

jos:
Nișele ferestrelor cu scene
din *Menologiu*

Vedere dinspre sud:
pridvorul deschis al bisericii
și muzeul mănăstirii

Mănăstirea Sucevița

Mănăstirea Sucevița este ctitorie a Movileștilor - familie ce va da Moldovei doi domni: Ieremia și Simion - din anii 1581 – 1601.
Prima ctitorie a familiei, care a precedat actualului complex mănăstiresc, a fost o biserică mai modestă, datând din preajma anului 1581. Ulterior s-a construit lăcașul pe care îl vedem și astăzi.
Mănăstirea este alcătuită dintr-o spațioasă incintă în formă de patrulater, înconjurată cu ziduri înalte, întărite cu masive turnuri de colț și cu turnul porții. Bogăția frescelor care împodobesc atât interiorul cât și exteriorul bisericii este remarcabilă.
Picturile au fost realizate de zugravul Ion și fratele său Sofronie, înainte de 1596.
Mănăstirea face parte din patrimoniul UNESCO.

Incinta mănăstirii

paginile 72-73:
Portalul în stil gotic cu scena *Sfânta Treime, Scara Virtuților* (Scara Sf.Ioan Climax), scene din *Geneză*, reprezentate în registrul superior al fațadei nordice

Biserica mănăstirii, vedere dinspre sud-vest

Mănăstirea Curtea de Argeș

Biserica mănăstirii a fost construită între anii 1514 – 1517 de Neagoe Basarab, pe locul uneia mai vechi, iar pictura murală a fost desăvârșită de către Radu de la Afumați, între 1522 și 1526, pisania din 10 septembrie 1526 menționând numele lui Dobromir zugravul.

În lăcaș se află mormintele celor doi domni care l-au ctitorit.

Biserica Episcopală are o mare valoare arhitectonică, având o ornamentație bogată, cu decorațiuni în piatră sculptată. Cele două turle răsucite sunt o caracteristică a acestui monument.

La sfârșitul secolului al XIX-lea, din inițiativa Regelui Carol I, biserica a fost refăcută de arhitectul Lecomte du Noüy cu unele modificări.

Necropolă regală, biserica adăpostește mormintele regilor Carol I și Ferdinand I și pe cele ale reginelor Elisabeta și Maria.

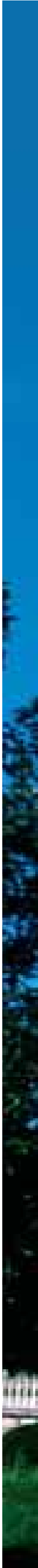

Biserica mănăstirii, vedere dinspre sud-est

Decorațiuni de piatră sculptată

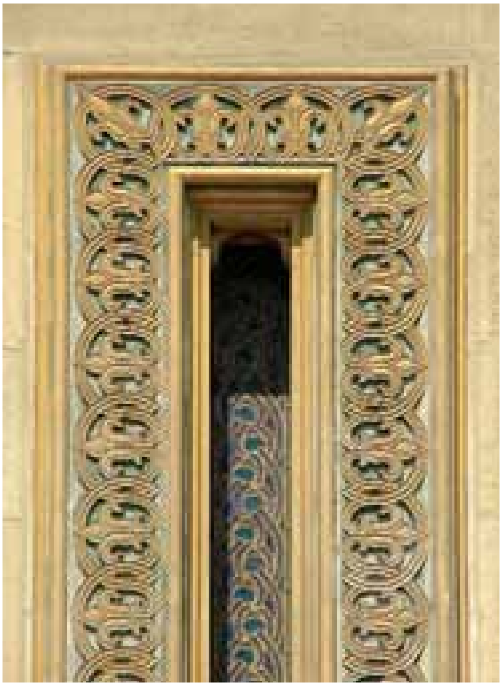

Pronaosul bisericii

Vedere de interior;
Iconostasul

Mănăstirea Trei Ierarhi

Biserica mănăstirii *Sf. Trei Ierarhi*, vedere generală dinspre sud

Biserica *Trei Ierarhi* din Iași (inițial biserică de mănăstire), adevărată bijuterie arhitecturală, a fost zidită între anii 1635 și 1639. Ctitorul acestui monument singular este voievodul Moldovei, Vasile Lupu, una dintre figurile cele mai importante ale istoriei acestui principat, binefăcător și apărător recunoscut al Bisericii Ortodoxe din întreaga Peninsulă Balcanică.

Ornamentele sculptate în piatră acoperă în întregime exteriorul bisericii, la început, sculpturile fine ale fațadelor fiind acoperite cu foiță de aur. În secolul al XIX-lea, i se aduc o serie de modificări cu ocazia restaurării întreprinse de arhitectul francez Lecomte du Noüy.

În interior se găsesc piatra funerară a domnitorului Dimitrie Cantemir (1710 – 1711) precum și cea a lui Alexandru Ioan Cuza, primul domn al Principatelor Unite (1859 – 1866).

Broderie de piatră sculptată. Detalii

Mănăstirea Agapia

Așezământul a fost ctitorit în anii 1642 – 1644, de hatmanul Gavriil, fratele domnitorului Vasile Lupu și își trage numele de la schitul sihastrului Agapie, din secolul al XIV-lea. Lucrările au fost conduse de arhitectul Enache Ctisi, din Constantinopol. Mai aproape de zilele noastre, în anii 1859 – 1862 s-au adăugat proscomidiarul, diaconiconul și un nou pridvor, cel vechi fiind integrat pronaosului. Deși nu are o arhitectură cu un stil specific, biserica este valoroasă prin pictura ei, executată de Nicolae Grigorescu între 1858 și 1861.

Așezământul a fost restaurat de mai multe ori: între 1848 și 1858, când biserica a suferit mai multe transformări, în 1882 și în 1903, când s-a reînnoit toată incinta și s-au construit clădiri anexe.

Mănăstirea are o valoroasă colecție de artă veche bisericească și obiecte de cult și reprezintă un obiectiv turistic important al nordului Moldovei.

Curtea interioară, corpul de chilii

Bolta naosului, *Iisus Hristos Pantocrator*. Naosul bisericii, *Sf. Ecaterina*. Picturi murale de Nicolae Grigorescu.

Bisericile de lemn din Budești

Biserica satului maramureșean Budești (Budești-Josani) a fost construită din lemn de stejar în anul 1643, potrivit inscripției votive de la intrare, și a fost restaurată în cursul secolului al XVIII-lea, dându-i-se hramul *Sf. Nicolae*. Are o arhitectură specifică bisericilor din Maramureș: plan rectangular, absidă poligonală, o turlă înaltă, cu acoperiș ascuțit, deasupra naosului. Zidurile interioare sunt decorate cu fresce în stil popular, naiv. Pictura datează din anul 1762.

De un interes arhitectural ceva mai redus este biserica din Budești-Susani, construită în 1760, dar care a suferit modificări în secolul al XIX-lea. În schimb, pictura interioară, executată de cunoscutul meșter zugrav Alexandru Ponehalski într-un stil rustic, popular, constituie o valoare artistică de patrimoniu.

Vedere de ansamblu dinspre sud-vest

Scenă din repertoriul *Patimilor lui Iisus - Drumul Crucii*, pictură murală din interiorul bisericii

Mănăstirea Hurezi

Paraclisul mănăstirii văzut
din partea vestică

Fondată la sfârșitul veacului al XVII-lea de domnitorul Constantin Brâncoveanu, Mănăstirea Hurezi este una dintre cele mai importante ctitorii ale sale și un exemplu strălucit de arhitectură și artă brâncovenească. Biserica mare poartă hramul *Sfinților Împărați Constantin și Elena*. Construită între 1691 – 1694, aceasta conține cenotaful principelui, înmormântat la București, în mare taină, în biserica *Sf. Gheorghe*. Catapeteasma este din lemn de tei. Policandrul a fost comandat la Viena. Frescele prezintă o întreagă suită de personaje istorice din epocă, din familiile Brâncovenilor, Cantacuzinilor și Basarabilor. Ușa de la intrare are un chenar de marmură sculptată.

Incinta mănăstirii cuprinde și casa domnească, biblioteca, corpurile chiliilor etc. Foișorul lui Dionisie, cu coloane din piatră, este un element adăugat mai târziu (1753).

Curtea interioară, corpul de chilii

Iisus Pantocrator, pictură murală din calota turlei

Judecata de Apoi, frescă din pridvorul bisericii mari

Delalii arhitecturale specifice stilului brâncovenesc

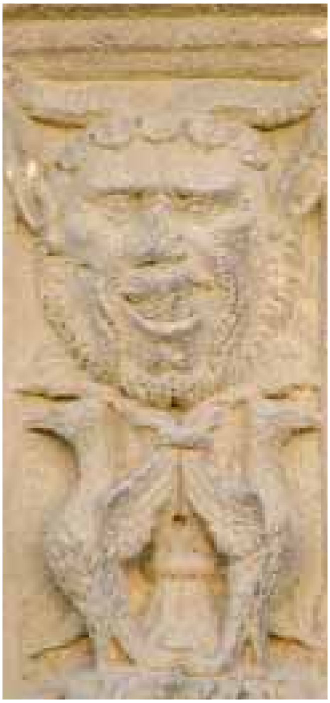
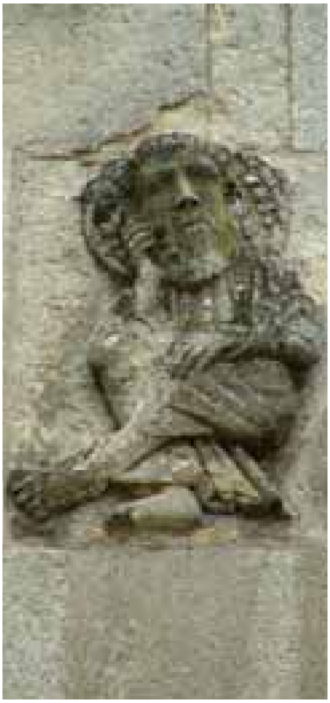

Catedrala romano-catolică din Alba-Iulia

Detalii din zidul exterior

Catedrala romano-catolică cu hramul *Sfântul Arhanghel Mihail* din Alba Iulia este construită în a doua jumătate a secolului al XIII-lea, pe locul unei vechi biserici romanice distruse de invazia tătară din 1241. Ea a cunoscut mai multe modificări și restaurări de-a lungul secolelor. În absida principală poate fi văzut *Sf. Arhanghel Mihail*, patronul bisericii, redat în două basoreliefuri de secol XIII, pe ambii pereți.

Interiorul adăpostește un sarcofag din piatră sculptată în care se află osemintele lui Iancu de Hunedoara, voievod al Transilvaniei și vestit luptător antiotoman.

Preluată de protestanți între anii 1550 – 1700, ea a redevenit ulterior catolică. În secolul al XX-lea s-au efectuat importante restaurări.

Orga bisericii, din 1877, are nu mai puțin de 2209 tuburi.

Vederi din interior și din exterior

Biserica fortificată de la Biertan

Prima atestare a numelui localității datează din 1283, într-un document privind impozitele cerute de capitulul romano-catolic din Alba Iulia preoților catolici din comunitățile săsești.

Zidită între anii 1492 – 1515, biserica săsească fortificată de la Biertan (cu hramul *Sf. Maria*) se caracterizează printr-o îmbinare reușită a goticului târziu cu unele elemente renascentiste. Valoroase sunt, în primul rând, altarul poliptic, ușa sacristiei și ornamentația sculptată în piatră. Altarul are 28 de panouri cu scene biblice, executate rafinat, și datează din anul 1515. Tot atunci a fost realizată și ușa sacristiei.

Biserica de la Biertan este una dintre cele mai valoroase biserici fortificate săsești din țara noastră, inclusă în patrimoniul de artă și arhitectură medievală a Transilvaniei.

Vedere din interior, altarul poliptic și bolta bisericii decorată cu nervuri din teracotă

Vedere de ansamblu dinspre est

Biserica fortificată de la Viscri

Turnuri de apărare și turnul porții cu intrarea boltită

Aflată într-o zonă retrasă, ruptă de lume, biserica-cetate Viscri (Deutsch-Weisskirch) a fost inițial o bazilică romanică, transformată ulterior în biserică-hală. Construcția acesteia a început în secolul al XIII-lea, pe locul micii capele romanice construită de secui în anul 1100.

Fortificarea bisericii este realizată în special pentru apărarea în fața atacurilor turcești. Zidurile interioare sunt întărite cu trei turnuri și două bastioane. Cele două turnuri, cel de nord cu trei niveluri, construit în 1630 și cel de vest, cu patru niveluri, construit în 1649, au coridoare de apărare cu parapet de paiantă ce a fost apoi îmbrăcat în scânduri.

Vedere din curtea interioară

Peisaje citadine

București - Ateneul Român

Ateneul Român a fost inaugurat în anul 1888. Construit prin contribuție publică (Dați un leu pentru Ateneu!), după planurile arhitectului francez Albert Galleron și ale arhitectului român C. Băicoianu. Clădirea are un stil neoclasic, cu fronton și coloane ionice. Lucrările în metal poartă semnătura arhitectului german Schwalbach. Sala mare de concerte este decorată cu o frescă circulară, cu scene din istoria românilor, semnată de Costin Petrescu.

În interiorul clădirii, sunt expuse partiturile compozițiilor lui Enescu, viorile și pianele sale, mobilierul original, biblioteca, tablourile, gravuri, scrisori, programe, cronici, fotografii și documente legate de activitatea muzicianului.

În 1919 – 1920 aici a fost sediul Camerei Deputaților. În prezent clădirea este sediul Filarmonicii de Stat *George Enescu*.

Vedere generală.
Statuia de bronz a poetului Mihai Eminescu, lucrare a sculptorului Gh. Anghel

Vedere de interior. Rotonda Ateneului, un mare vestibul circular, dublat de un inel format din 12 coloane

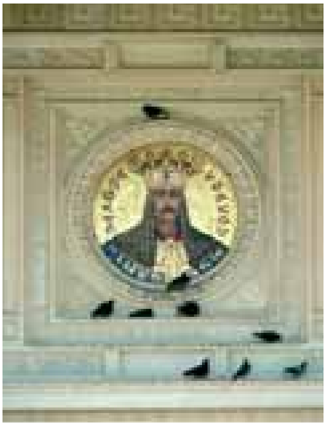

Detalii din arhitectura exterioară: reprezentări în mozaic (domnitorul Neagoe Basarab, regele Carol I și domnul Matei Basarab); fronton și coloane în stil ionic

București - Biserica Stavropoleos

Biserica Stavropoleos, aflată în centrul istoric, chiar în spatele Palatului Poștelor (actualul Muzeu Național de Istorie) reprezintă o adevărată bijuterie arhitecturală. A fost ctitorită în 1724 de ieromonahul grec Ioanichie, mitropolit al Stavropolei. Intervențiile ulterioare, realizate în diferite etape au adăugat pridvorul, absidele laterale și turla de pe naos. Incinta cuprinde o clopotniță și o clădire pe mai multe niveluri, fiind ridicată la începutul secolului al XX-lea după planurile arhitectului Ion Mincu. Are un frumos portic ce adăpostește lespezi de mormânt și cruci vechi.

Frumusețea și armonia lăcașului sunt date și de sculpturile în piatră care îi decorează exteriorul, de frescele și iconostasul originale, precum și de proporțiile sale, un exemplu desăvârșit al arhitecturii post-brâncovenești.

Biserica văzută dinspre curtea interioară

Curtea interioară

Detalii din arhitectura exterioară bogată în elemente specifice stilului brâncovenesc

București - Casa de Economii și Consemnațiuni

Vedere generală. În planul secund, clădirea modernă a Bucharest Financial Plazza

Înființat ca instituție în vremea lui Cuza Vodă, CEC-ul (Casa de Economii și Consemnațiuni, denumită în trecut Casa de Depuneri, Consemnațiuni și Economie) a avut un sediu propriu pe Calea Victoriei, pe locul unei vechi biserici (*Sf. Ioan cel Mare*) din 1875. Devenit neîncăpător, acesta a fost demolat pentru a se face loc actualului palat, construit între 1896 – 1900. Planurile aparțin arhitectului francez Paul Gottereau. Palatul poartă amprenta academismului francez și a devenit un adevărat simbol al Căii Victoriei din perioada ei de strălucire. Holul central al palatului este acoperit de o mare cupolă din sticlă. Din 1900 clădirea a rezistat foarte bine la toate cutremurele fără a suferi modificări.

Frontonul semicircular, detaliu

141

București - Palatul Cantacuzino

Intrarea în palat îmbină elemente arhitecturale specifice academismului francez cu influențe târzii rococo și accente decorative de Art Nouveau

Palatul Cantacuzino de pe Calea Victoriei (azi, Muzeul Muzicii), este cunoscut și sub numele de Casa cu Lei, deoarece intrarea este străjuită de doi lei din piatră. A fost construit la începutul secolului al XX-lea după planurile arhitectului I.D. Berindei în stilul barocului francez, cu elemente rococo. Deasupra intrării se găsește blazonul familiei Cantacuzino cu vulturul bicefal bizantin. Palatul a aparținut prințului Gheorghe Grigore Cantacuzino-Nababul, fost prim ministru și primar al Bucureștiului, unul dintre cei mai bogați oameni ai vremii sale. Imobilul a rămas fiului său Mihail (Mișu), fost ministru al Justiției, și soției acestuia, Maruca Cantacuzino, recăsătorită mai târziu cu marele compozitor George Enescu. Palatul Cantacuzino a fost o vreme, în perioada interbelică, sediul Președinției Consiliului de Miniștri (Guvernul).

Fragment din fațada palatului cu decorațiuni din fier forjat

Detalii de interior cu elemente eclectice și de Art Nouveau

Muza cu harpă, detaliu din frontonul semicircular

București - Palatul Parlamentului

Lucrările pentru construcția Casei Poporului s-au făcut între 1984 și 1989, pe un teren obținut din demolarea unei părți a vechiului București (inclusiv monumente de arhitectură românească veche). La construirea ei au lucrat zi și noapte circa 20 000 de muncitori. A rezultat un edificiu imens, primul ca mărime (330 000 mp suprafață construită) din Europa și al doilea din lume, după Pentagon. Are peste 80 m înălțime și 12 etaje, fiind în prezent sediul celor două Camere ale Parlamentului, al Centrului Internațional de Conferințe și al Muzeului Național de Artă Contemporană.

Vedere dinspre cartierul Eroilor

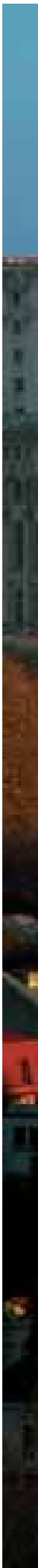

pagina: 113
Fațada Muzeului Național de Artă Contemporană situat în aripa dinspre Calea 13 septembrie

Vedere nocturnă

Bucureşti - Palatul Cotroceni

La sfârşitul secolului al XVII-lea, domnitorul Şerban Cantacuzino ctitoreşte Mănăstirea Cotroceni, a cărei biserică s-a păstrat până în timpul lui Ceauşescu, care a demolat-o. În incintă au fost construite casele domneşti, folosite temporar în secolul al XIX-lea de Barbu Ştirbey şi de Cuza Vodă.

Palatul Cotroceni a fost construit de Regele Carol I în 1893, devenind reşedinţă permanentă a Regelui Ferdinand şi a Reginei Maria. Aceasta din urmă a locuit aici până la moartea ei în 1938. Partea veche este opera arhitectului francez Paul Gottereau. Aripa nordică a fost refăcută, după 1900, de către arhitectul român Grigore Cerkez.

Azi, o parte a palatului este transformată în Muzeul Naţional Cotroceni, iar o alta a redevenit, după 1990, reşedinţă a şefului statului. Muzeul adăposteşte valoroase colecţii şi o parte din vechiul mobilier al palatului, recuperat din locurile unde fusese dispersat după plecarea Familiei Regale în exil.

Vedere exterioară cu elemente în stil brâncovenesc

Vedere interioară: trapeza

București - Muzeul Satului

Construcții rurale autentice din toate regiunile țării

Muzeul Satului din București, cu un amplasament cât se poate de pitoresc, pe malul lacului Herăstrău, este unul dintre cele mai mari și mai vechi muzee etnografice din întreaga Europă. El reprezintă rodul strădaniilor școlii sociologice românești, creată și animată de profesorul Dimitrie Gusti în perioada interbelică.
Muzeul Satului a fost înființat în 1936, prin aducerea a 30 de case țărănești din zona lor de origine și amplasarea lor pe terenul de lângă lacul Herăstrău. În acest perimetru se găsesc nu doar case, ci chiar și gospodării complete, cu construcții anexe, instalații tehnice din lemn și trei mori de vânt. Există, de asemenea, trei biserici vechi.
În prezent muzeul deține numeroase case tradiționale, fiind cel mai mare muzeu în aer liber din Europa.

București - Muzeul Țăranului Român

Clădirea Muzeului Țăranului Român, realizată în stil neo-românesc

În anul 1912, pe locul fostei Monetării a Statului și al Palatului Mavrogheni de la capătul Podului Mogoșoaiei (Piața Victoriei) s-a pus piatra de temelie a Muzeului de Artă Națională, actualul Muzeu al Țăranului Român. Arhitectul N. Ghika-Budești a deținut conducerea proiectului și a executării lucrărilor.

Clădirea reprezintă o ilustrare admirabilă a stilului neoromânesc. Ca formă, amintește de incintele monastice, cu arcade, foișor și cărămidă aparentă. Turnul central, înalt și masiv, devenit un punct de reper al Căii Victoriei, duce cu gândul la vechile clopotnițe de mănăstire. În interior spațiile sunt largi, monumentale, punând în valoare colecțiile etnografice, amenajate într-un stil original de fostul director al muzeului, pictorul Horia Bernea. Pentru valoarea expunerii muzeistice, instituția a primit în 1996 titlul EMYA (European Museum of the Year Award).

Vedere de interior

Brașov - Piața Sfatului

Clădirea centrală și emblematică a Pieței Sfatului este Casa Sfatului. Apare menționată pentru prima dată în 1420. Clădirii i s-au adaugat noi construcții în 1573. Alte lucrări au fost impuse după prăbușirea turnului la 1662. Marele incendiu din 1689 a provocat de asemenea distrugeri însemnate.

De-a lungul timpului a suferit diverse modificări, mai ales între 1770 și 1774, când i s-a imprimat un stil baroc. Turnul, cu rol de supraveghere a orașului, a fost construit între anii 1525 – 1528. Are o înălțime de 58 de metri. La început clădirea aparținea breslei cojocarilor, pentru ca mai târziu să devină sediul Sfatului orașului Brașov. În prezent, aici s-a amenajat Muzeul Județean de Istorie.

Casa Sfatului, Biserica *Adormirea Maicii Domnului* și Biserica Neagră

Casa Sfatului.
Detaliu de fațadă: stema orașului

HONTERUS

Brașov - Biserica Neagră

Statuia cărturarului și tipografului *Johaness Honterus* (1489-1549), realizată de scuptorul berlinez Haro Magnussen în 1898.

Biserica Neagră din Brașov este cea mai răsăriteană catedrală gotică a Europei, fiind una dintre cele mai mari. A fost construită în secolele XIV – XV. Construcția bisericii în stil gotic a început în anul 1383, în timpul parohului Thomas Sander, pe locul unei străvechi biserici în stil romanic din prima jumătate a secolului al XIII-lea. Ea poartă hramul *Sf. Maria*, dar este cunoscută mai ales sub numele de *Biserica Neagră* după incendiul din 1689, care i-a înnegrit zidurile. Ferestrele, înalte și înguste, au ancadramente gotice din piatră, iar contraforturile exterioare sunt împodobite cu statui. În interior se găsește o orgă de mari dimensiuni și o valoroasă colecție de covoare orientale vechi din secolele XV – XVIII. Clopotul de bronz din clopotniță cântărește 6 tone.

Vedere panoramică.
În centru, Biserica Neagră

Cluj – Piața Unirii

Catedrala romano-catolică
Sfântul Mihail.
Vedere de ansamblu

Catedrala romano-catolică *Sf. Mihail* (secolele XIV – XV), în stil gotic, este un adevărat simbol al Clujului. Este o biserică tip hală căreia i s-a adosat în 1860 un turn neogotic. În 1902, în fața catedralei a fost amplasat grupul statuar din bronz al regelui Ungariei, Matei Corvin. El aparține sculptorului clujean Iános Fadrusz.

Orașul s-a dezvoltat pe locul anticei așezări Napoca. Ca burg medieval, Clujul (Klausenburg, Kolozsvár) este atestat documentar din secolele XII – XIII. După 1241, aici s-au așezat sașii, care au devenit majoritari. Mai târziu, ca oraș al Imperiului Austriac, Clujul va deține un loc important, fiind capitala Transilvaniei. Din decembrie 1918, acesta întră în hotarele României Mari.

Detalii din grupul statuar Matei Corvin

Constanța - Cazinoul

Constanța – ce se ridică pe ruinele anticului Tomis, colonie grecească – a cunoscut, de-a lungul istoriei, stăpânirea bizantină, genoveză și otomană, iar din 1878 este cel mai însemnat port românesc la Marea Neagră. Ca obiective, rețin atenția Marea Moschee *Carol I*, Geamia Hunchiar, Muzeul de Istorie și Arheologie, statuia poetului roman Ovidiu, exilat aici de împăratul Augustus, edificiul roman cu mozaic.
Un alt obiectiv turistic al Constanței este Muzeul Marinei Române, deținător al unor exponate de mare valoare istorică și documentară. Atrag atenția de asemenea Muzeul de Artă Populară, aflat în clădirea veche a Poștei și Acvariul, situat vis-à-vis de Cazino.
Cazinoul de pe faleza orașului a fost construit în 1909, după planurile arhitectului francez Daniel Renard, în stil Art Nouveau, fiind o adevărată emblemă a Constanței.

Cazinoul.
Detalii de arhitectură exterioară și interioară

Cazinoul.
Vedere generală

Iași - Palatul Culturii

Orașul Iași este menționat documentar din secolul al XIV-lea când era doar un târg. În secolul al XVI-lea devine capitală a Moldovei până la unirea acesteia cu Țara Românească în 1859. Iașiul redevine capitală – a României – între 1916 și 1918, când Bucureștiul era ocupat de armatele Puterilor Centrale.

În centrul vechi al orașului a fost construit Palatul Culturii, simbol al Iașiului la începutul secolului al XX-lea. Construcția a fost executată între anii 1905 și 1907, în stil neogotic, pe locul vechiului palat domnesc. Aici se găsesc câteva muzee ale Iașiului: Muzeul de Istorie, Muzeul Etnografic, cel de Șiințele Naturii, Muzeul Tehnic.

Orașul este bogat în case memoriale, incluse în circuitul muzeistic: casa *Vasile Pogor*, bojdeuca *Ion Creangă*, casele memoriale *George Topârceanu, N. Gane, Mihai Codreanu, Mihail Sadoveanu, casa Dosoftei* și altele.

Statuia ecvestră a lui Ștefan cel Mare;
în plan secund, Palatul Culturii

Palatul Culturii

Mediaș - Biserica evaghelică

Burgul medieval a fost fondat în secolul al XIII-lea. Puternic fortificat de regele Matei Corvin, orașul cade în mâinile lui Petru Rareș, pentru scurtă vreme, în anul 1529. Din vechea cetate s-au păstrat parțial câteva fortificații: porțiuni de ziduri și turnurile pietrarilor, fierarilor și aurarilor.

Un monument important este biserica evanghelică fortificată *Sf. Margareta*. Aceasta a fost zidită în secolele XV – XVI. Turnul cu ceas (Turnul Trompeților), de peste 70 de metri înălțime, datează de la mijlocul secolului al XV-lea. În interiorul bisericii se găsește o veche cristelniță de bronz, datând din secolul al XIV-lea.

Un alt obiectiv interesant al Mediașului este Muzeul Municipal, cu expoziții permanente – expoziția de arheologie și istorie, precum și cea din casa memorială St. L. Roth. Există și expoziții temporare, cu caracter tematic.

Centrul vechi din Mediaș. În plan secund biserica *Sf. Margareta* cu Turnul Trompeților

Turnul cu ceas (Turnul Trompeților), detaliu

Oradea - Centrul istoric

Orașul era un important centru militar și administrativ încă din secolele XIII–XIV. Orașul este bogat în monumente de arhitectură: catedrala romano-catolică (secolul al XVIII-lea – cea mai mare biserică în stil baroc din țara noastră), Palatul episcopal cu 365 de ferestre (în stil baroc, de secol XVIII), *Biserica cu lună* (catedrală ortodoxă, de secol XVIII), muzeele memoriale *Ady Endre* și *Iosif Vulcan*, cetatea medievală.

Pasajul *Vulturul Negru* datează din anii 1907 – 1909 (arhitecți: Jakob Dezsö și Komor Marcell). Atrag atenția frumoasele vitralii în stil Jugendstil.

Sub Pasajul *Vulturul Negru*, o trupă de artiști păpușari îi încântă pe micii spectatori cu poveștile lor puse în scenă.

Palatul Primăriei, construit după planurile arhitectului Rimonoczy Kalman, în perioada 1902-1903, cu puternice elemente Jugendstil

Clădiri din centrul vechi

Palatul *Vulturul Negru;* pasajul acoperit cu sticlă, cu elemente ornamentale Jugendstil

Sibiu - Catedrala evanghelică

Catedrala Evanghelică dominată de turnul-clopotniță pe șapte niveluri, cu o înălțime de peste 70 m.

Sibiul (Hermannstadt) este menționat în documente pentru prima dată în secolul al XII-lea, ca oraș săsesc. Fortificațiile, ridicate succesiv, au cuprins *orașul de sus* și *orașul de jos*, în jurul nucleelor reprezentate de Piața Mare, Piața Mică și Piața Huet. Asediat de otomani de două ori în prima jumătate a secolului al XV-lea, burgul a rezistat grație fortificațiilor sale.

Oraș al culturii, Sibiul beneficia de instituții de învățământ public (prima școală deschisă în 1330, gimnaziul iezuit în 1692 – ulterior gimnaziu maghiar și actualmente Colegiul *Gh. Lazăr*), colecții și biblioteci bogate. Muzeul Brukenthal dispune de colecții de artă, artă populară, istorie, științele naturii și de o valoroasă bibliotecă.

Lucrările unor artiști cum ar fi Andreas Lapicida, Sebastian Hann, Johann Martin Stock și Frans Neuhauser se mai pot vedea și astăzi vizitând diferite locuri din oraș.

Interiorul bisericii. Vedere spre altar

Sibiu - Piața Mare

În Piața Mare era centrul burgului medieval, loc de adunări și centru negustoresc. Adevărat simbol al orașului, Turnul Sfatului a fost înălțat în 1588 pe locul unuia mai vechi, din secolele XIII –XIV, prăbușit la un cutremur. În anul 1550, în Piața Mare a fost instalat *stâlpul infamiei*, un monument gotic ce avea

în vârf statuia lui Roland, realizată de sculptorul Onoforius. Tot în Piața Mare se găsesc și alte edificii valoroase: biserica romano-catolică *Sf. Treime* (secolul al XVIII-lea), *Casa Haller* (secolele XV – XVI), *Casa Reussner* (secolele XV – XVIII), *Palatul Brukenthal* (secolul al XVIII-lea).

Sibiu - Piața Mică

Piața Mică (cunoscută în Evul Mediu și sub numele latin de *Circulus parvus*) este înconjurată de valoroase monumente de arhitectură: vechea farmacie *La Ursul Negru* – prima din țara noastră (astăzi Muzeul Farmaciei – clădire din secolele XV – XVI), *Casa Artelor* (fosta Hală a Măcelarilor – secolul al XV-lea), restaurantul *La Turn* (secolele XV – XVI), *Turnul Scării Aurarilor* (secolele XV – XVI, pe sub care se trece în Pasajul Aurarilor – în trepte – spre Piața Aurarilor), *Casa Hannes* (în care s-a amenajat Muzeul de Etnografie Universală *Franz Binder* – clădire din 1867). În apropiere, o altă clădire adăpostește Muzeul de Etnografie Săsească *Emil Sigerus*.

Alături de Piața Mare și Piața Huet, Piața Mică constituie inima orașului vechi, conservând un adevărat tezaur de arhitectură medievală transilvăneană.

Turnul Sfatului (1370)

Clădirile medievale păstrate în forma originală. În partea dreaptă se remarcă Casa Luxemburg

Sighișoara - Cetatea

Turnul cu ceas, vedere dinspre Orașul de Jos

Sighișoara (Schäessburg) a fost fondată în secolul al XIII-lea, de către coloniștii sași. Prima cetate – menționată la 1280 – a fost ridicată pe platoul superior, servind ca loc de refugiu pentru locuitorii unei așezări de la poalele dealului. Dispunea de fortificații, din care s-au mai păstrat porțiuni de ziduri și turnuri de apărare.

Turnul cu ceas, adevărată emblemă a orașului, datează din secolul al XIV-lea. Cu o înălțime de 64 m, el poartă pecetea stilului baroc, fiind refăcut după marele incendiu din 1676.

Una dintre puținele construcții civile păstrate dinainte de marele incendiu este *Casa Vlad Dracul*, în care se presupune că ar fi locuit principele valah cu acest nume.

Turnul cu ceas, detalii

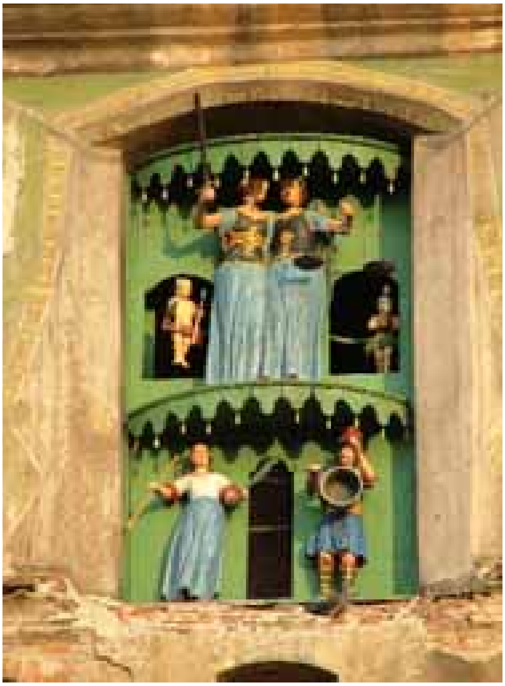

Târgu Jiu - Ansamblul monumental

Orașul reține atenția vizitatorului în primul rând printr-o originală colecție de sculpturi. Este vorba de lucrări semnate de Constantin Brâncuși, cel mai cunoscut sculptor român (1876 – 1957), născut în satul Hobița în apropiere de Târgu Jiu. Mai multe grupuri de sculpturi au fost realizate de el aici, spre sfârșitul anilor '30, în memoria ostașilor români căzuți în primul război mondial: *Masa Tăcerii, Aleea scaunelor, Poarta sărutului, Coloana fără sfârșit* și *Masa festivă* (variantă la scară redusă a Mesei Tăcerii).

Monumentele au fost dispuse pe axa orașului, într-o succesiune care nu este întâmplătoare, ci simbolizează momentele esențiale ale vieții.

Coloana fără sfârșit amintește de ciopliturile masive din lemn cu motive romboidale ale stâlpilor de la pridvoarele caselor țărănești gorjene.

Ansamblul sculptural Brâncuși: *Masa Tăcerii*, lucrată în calcar, cu cele douăsprezece scaune, *Coloana fără sfârșit*, un adevărat axis mundi și *Poarta Sărutului* construită din traventin de Banpotoc

Târgu Mureș - Palatul Prefecturii și Palatul Culturii

Palatul Prefecturii, vedere generală

Clădirea-monument a Prefecturii a fost construită între anii 1905 – 1907, ca sediu al vechii Primării. Poartă amprenta stilului Jugendstil. Turnul ei, înalt de 60 de metri, a îndeplinit la început rolul de foișor de foc al orașului.

Palatul Culturii a fost construit între anii 1911 – 1913 și se remarcă prin decorațiile sale deosebite: fresce, basoreliefuri, acoperiș din majolică bleu-alb-roz, mozaic monumental. Holul este decorat cu oglinzi venețiene. Sala Oglinzilor are șase vitralii de o mare valoare artistică. Clădirea are trei etaje, iar fațada se face remarcată prin decorațiunile sale deosebite, în special mozaicul realizat după desenele pictorului Aladár Körösföi Kreisch.

Palatul Culturii găzduiește astăzi Muzeul de Artă al orașului Târgu Mureș.

Palatul Culturii, detalii exterioare cu elemente arhitecturale specifice Jugendstil

Timişoara - Centrul istoric

Timișoara este atestată documentar pentru prima dată la 1212. După cucerirea Belgradului în 1521, Timișoara a fost fortificată rapid de arhitecți italieni. Se știe că cel puțin 3 turnuri de poartă au fost transformate în acel timp.

În 1716, Timișoara a fost cucerită de armatele prințului Eugeniu de Savoya. Turcii au fost alungați și orașul a intrat în componența Imperiului habsburgic pentru două secole, fiind colonizat masiv cu germani catolici (șvabi). Tot de la începutul secolului al XVIII-lea datează și clădirile emblematice ale Timișoarei, care i-au imprimat acesteia un aspect baroc.

Catedrala ortodoxă a fost inaugurată solemn în anul 1946, de către regele Mihai I, în prezența primului ministru.

Piața Unirii, Catedrala romano-catolică și statuia *Sf.Treimi*

Piața Unirii și statuia *Sf.Treimi*

Piața Victoriei, detalii exterioare ale clădirilor,
Palatul Dauerbach, fațada dinspre parc

Catedrala mitropolitană, cu hramul *Trei Ierarhi*

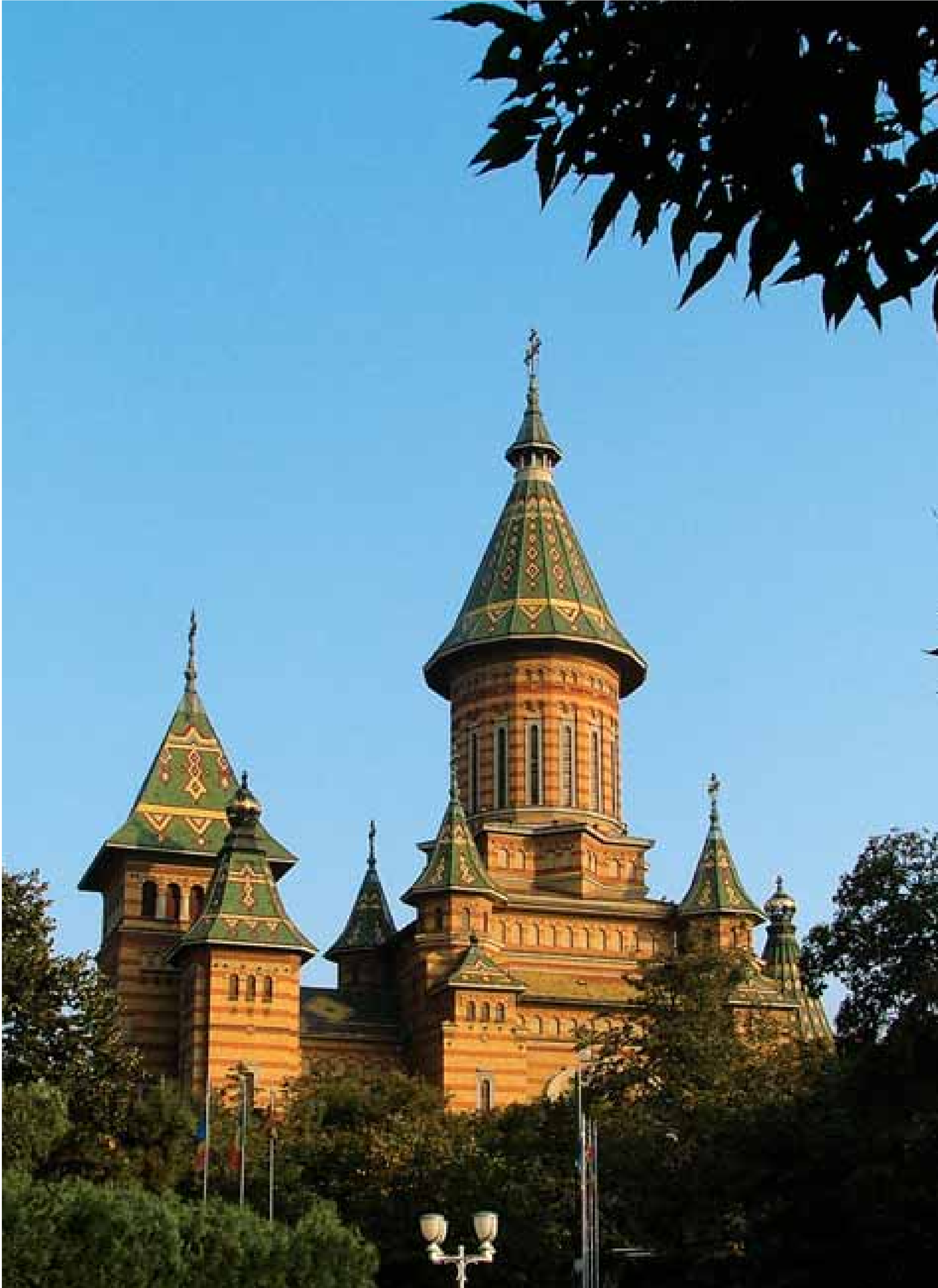

Spectacolul naturii

Bucovina

Bisericile și mănăstirile bucovinene datează din vremea primilor Mușatini, cunoscând o epocă de mare strălucire artistică în timpul voievozilor Ștefan cel Mare și Petru Rareș. Din epoca lui Rareș dăinuiesc multe dintre frescele exterioare ale celor mai cunoscute biserici și mănăstiri din nordul Moldovei.

Țara Fagilor, Bucovina are un relief diversificat în care predomină înălțimile blânde și văile adăpostite, în care sunt amplasate de obicei localitățile. Meșteșugurile tradiționale, în special olăritul și prelucrarea lemnului, au fost practicate până azi. Ouăle încondeiate de Paști sunt vestite în întreaga țară, dar și peste hotare, pentru valoarea lor artistică.

Frumusețea naturală a regiunii și numeroasele obiective istorice, cu valoare universală (în special mănăstirile), fac din Bucovina o destinație turistică de primă importanță.

Peisaj din zona mănăstirii Sucevița

Case tradiționale din Bucovina

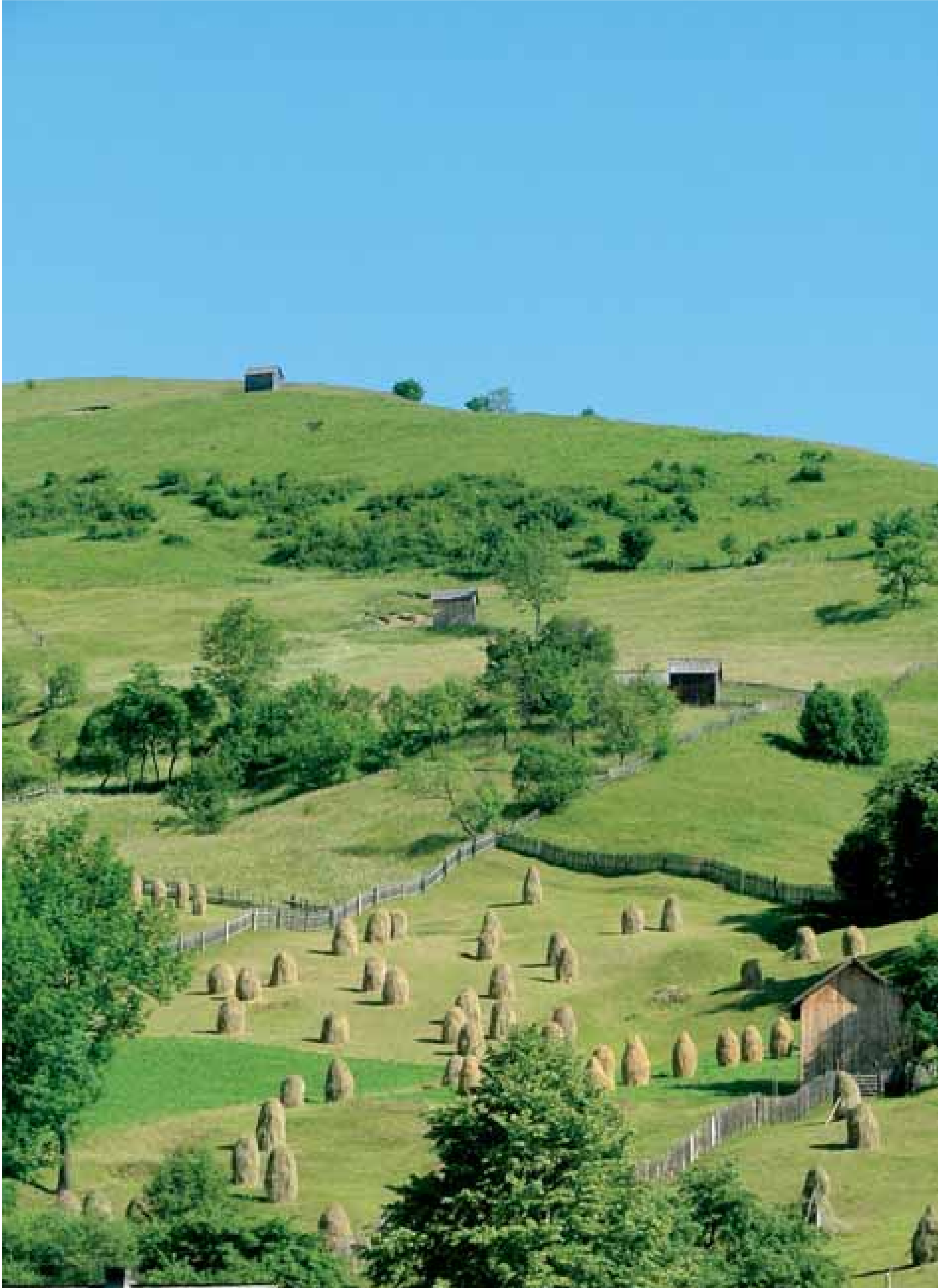

Culoarul Rucăr-Bran

Culoarul Rucăr-Bran străbate Carpații Meridionali, legând Muntenia de Transilvania. Se întinde între localitățile Bran – cu celebrul castel de aici – și Rucăr – aceasta din urmă vestită pentru tradițiile sale populare păstrate intacte. Portul popular de Rucăr s-a păstrat de secole aproape neschimbat, iar obiceiurile de aici sunt vii și autentice. Natura este generoasă, iar peisajele, excepționale.

Agroturismul a cunoscut o dezvoltare puternică în zonă, în localități precum Fundata, Șirnea sau Moeciu. Aceste localități oferă locuri de cazare pe tot timpul anului, în pensiuni plăcute, iar posibilitățile de drumeție sunt nenumărate. Ocupația tradițională a locuitorilor este păstoritul, motiv pentru care delicioasele brânzeturi produse pe aceste meleaguri reprezintă o adevărată atracție culinară pentru turiști.

Vederi din zona Rucăr-Bran

Fundata, Munții Bucegi

Munții Piatra Craiului

Parcul Național Piatra Craiului, situat în Carpații Meridionali, în județele Argeș și Brașov, cuprinde Masivul Piatra Craiului și aria Cheilor Dâmboviței și a Cheilor Dâmbovicioarei. De un pitoresc deosebit, parcul adăpostește o multitudine de specii floristice și faunistice valoroase.

Masivul Piatra Craiului contrastează cu munții din jur (Făgăraș, Iezer, Bucegi) prin silueta sa îndrăzneață, remarcându-se prin așezarea sa de-a curmezișul Carpaților Meridionali și prin altitudinea sa maximă de 2238 metri. Piatra Craiului impresionează prin cea mai lungă și cea mai înaltă creastă calcaroasă din România, care îi conferă o alură spectaculoasă. Versanții abrupți reprezintă o destinație frecventă pentru alpiniști, iar ascensiunea este din plin răsplătită prin priveliștea mirifică ce se descoperă privirilor de pe creastă.

Iarna în rezervația naturală Munții Piatra Craiului

Miracolul din adâncuri

Emil Racoviță, om de stiință multilateral, a creat in 1907 o disciplina nouă, biospeologia, iar în 1920 a fondat la Cluj primul Institut de Speologie din lume. Animați de spiritul iscoditor al mentorului lor, urmașii lui Racoviță au trecut la explorarea intensivă a regiunilor carstice din România. Datorită lor, numărul de peșteri descoperite a crescut de la cca. 500, cât a fost moștenirea lui Racoviță, la peste 12.000 în prezent, cifră care ne plasează în plutonul de top al Europei. Multe dintre aceste peșteri sunt lungi de zeci de kilometri, adânci de câteva sute de metri, ascund săli uriașe, râuri și lacuri subterane, minerale rare, fosilele unor specii de mult dispărute, urme ale viețuirii oamenilor începând din paleolitic până în evul mediu. O adevărată dimensiune geografică aflată în continuă expansiune, cu un mare potențial științific, turistic și explorativ.

Peștera Rece, Munții Apuseni.
Stalactite fistulare de 2,5 metri de extremă fragilitate

paginile: 166-167
Bazinele Cadânelor, sistemul Topolnița-Epuran, Podișul Mehedinți. Apele au inundat o pădure de stalagmite, formând o deltă minerală subpământeană

Sala Biserică, Ghețarul Scărișoara, Madone, sfinți și altare de gheață cresc sub cupola arcuită a sălii

Șoseaua Transfăgărășanului

Șoseaua Transfăgărășanului, construită între anii 1970 – 1974, traversează Munții Făgăraș din Carpații Meridionali, pornind din Transilvania (localitatea Cârțișoara) către sud, spre Muntenia, înspre Curtea de Argeș. Drumul, presărat de tuneluri și viaducte, este închis de la sfârșitul lunii octombrie până în luna iunie din cauza zăpezii care acoperă drumul.

Șoseaua merge la început paralel cu râul Cârțișoara, trece pe lângă cascada Bâlea (40 m înălțime) și ajunge la lacul Bâlea, cel mai înalt lac glaciar din Munții Făgăraș. În zonă se mai găsesc lacurile glaciare: Capra, Căprița și Călțun. Pe versantul sudic al Făgărașilor, cascada Capra impreună cu lacul și barajul Vidraru sunt alte obiective spectaculoase. Lacul Vidraru oferă multe posibilități de agrement și de cazare confortabilă în cabanele de pe mal (*Casa Argeșană, Valea cu Pești, Cumpăna* și altele).

Vederea secțiunii dintre lacul Bâlea și cascada Bâlea de pe versantul nordic al munților Făgăraș

Cascada Capra de pe versantul sudic al Făgărașilor

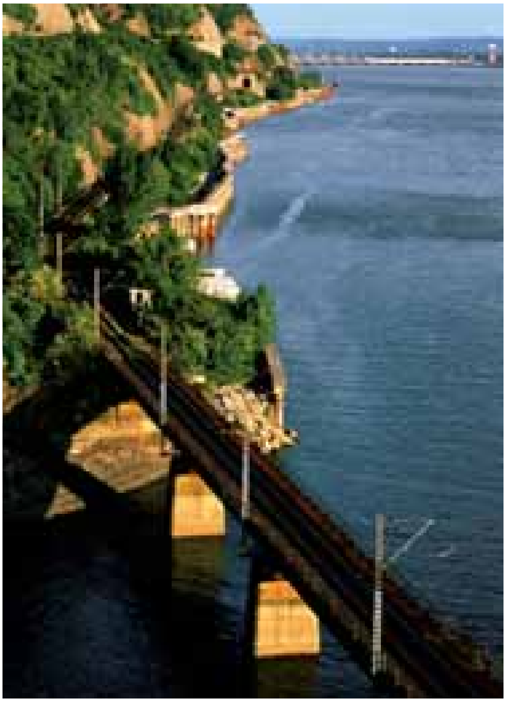

Defileul Dunării

Dunărea la Cazane, chipul lui Decebal sculptat în munte și ruinele cetății Tri-Kule

Defileul Dunării, numit și Cazane (circa 45 km lungime în total), formează o unitate geomorfologică bine individualizată, împărțită în două porțiuni distincte: Cazanele Mari și Cazanele Mici, cu un peisaj natural spectaculos.

Cazanele Mari au o lungime de 3,8 km și sunt formate din Dealul Ciucaru Mare, ai cărui pereți abrupți mărginesc latura stângă a fluviului, și din Dealul Ştirbatul Mare, situat pe teritoriul Serbiei. De pe platoul Ciucarului Mare se deschide o amplă și spectaculoasă perspectivă asupra Cazanelor Mari.

Între bazinetul Dubovei și Ogradena se găsesc Cazanele Mici.

Flora din zona Cazanelor cuprinde multe elemente submediteraneene în amestec cu cele central-europene, precum și specii ocrotite, cum ar fi tisa (Taxus baccata), monument al naturii.

Relieful carstic este bine reprezentat atât prin forme de suprafață cât și de adâncime (au fost identificate 7 peșteri, dintre care cea mai importantă este peștera Ponicova).

Munții Apuseni

Munții Apuseni (Carpații Occidentali) situați între văile Someșului și Mureșului, nu depășesc altitudinea de 1849 m (Vf. Cucurbata Mare). Formați din roci calcaroase, Apusenii oferă, grație acestei structuri geologice, o varietate de peisaje și de formațiuni naturale inedite: peșteri (Scărișoara, Peștera Urșilor etc), izvoare subterane și defilee spectaculoase. Înălțimile blânde și pantele domoale sunt o caracteristică a peisajului Munților Apuseni.

Regiunea, preponderent rurală și cu așezări rare, este locuită de *moți*, munteni cu obiceiuri ancestrale, ale căror ocupații tradiționale sunt păstoritul, prelucrarea lemnului și mineritul. Unele mine de aici, de unde se extrage aur și alte metale neferoase, au început să fie exploatate sistematic încă de pe vremea romanilor, această ocupație cu îndelungă tradiție continuând și astăzi.

Peisaje din munții Apuseni

Maramureș

Maramureșul are un relief variat, dominat de înălțimile munților Gutâi, Țibleș, Maramureșului și Rodnei. Între aceștia, Depresiunea Maramureșului este traversată de văile Izei, Vișeului și Marei. De-a lungul lor, o civilizație veche și înfloritoare s-a dezvoltat organic, cu o creație materială dominată de un spirit profund religios. Folosind cu precădere lemnul în construcția bisericilor înalte și zvelte, acoperite cu șindrilă și pictate în interior, maramureșenii și-au păstrat, în mijlocul influențelor străine, nealterată credința creștin-ortodoxă, obiceiurile străvechi și frumoasele lor costume populare, pe care le poartă și astăzi la sărbători.

Maramureșul se poate mândri și cu resurse minerale foarte bogate (aur, argint, cupru, plumb). Din punct de vedere istoric, etnografic și turistic, regiunea este împărțită în patru zone: Țara Maramureșului, Țara Lăpușului, Țara Chioarului și Baia Mare.

Muzeul Satului din Sighetul Marmației, arhitectură țărănească specifică regiunii

Delta Dunării

Rezervaţie naturală unică în Europa şi atracţie turistică majoră, Delta Dunării constituie un adevărat paradis al florei şi faunei, cu peisaje nealterate de intervenţia omului. Întinsă între braţele Dunării – Chilia, Sulina şi Sf. Gheorghe – pe aproximativ 5000 kmp, Delta este un pământ tânăr din punct de vedere geologic, format de aluviunile depuse de fluviu la vărsarea sa în Marea Neagră.

Delta Dunării reprezintă mediul natural de viaţă pentru o multitudine de specii vegetale (cele mai răspândite sunt trestia, salcia albă şi rogozul) şi animale. Primăvara şi toamna pot fi întâlnite nu mai puţin de 300 de specii de păsări, multe migratoare, care poposesc în Deltă. Nu în ultimul rând, Delta este un adevărat paradis pentru pescari, numărul speciilor de peşti fiind foarte mare. În 1990 UNESCO a inclus Delta Dunării, cea mai nouă formă de relief din România, ferită de industrializare, printre rezervaţiile biosferei.

La pescuit pe canalele Dunării

Colonie de pelicani

Litoralul Mării Negre

În totalitatea lui, litoralul românesc al Mării Negre are o lungime de 245 km și se întinde între brațul Chilia, la nord, și granița cu Bulgaria, la sud. Partea cu potențial turistic este situată între Capul Midia, la nord, și Vama Veche, la sud, cea mai mare parte a stațiunilor aflându-se la sud de Constanța. Unele datează de la începutul secolului al XX-lea (Mamaia, Eforie Sud/Carmen Sylva), altele sunt construite după al doilea război mondial (Olimp, Saturn, Venus, Neptun). Stațiunile litoralului dispun de factori naturali de cură, cum sunt aerosolii din atmosferă sau nămolul.

Cele mai importante orașe ale litoralului românesc sunt Constanța și Mangalia, cu obiective istorice interesante (greco-romane, bizantine, genoveze și otomane) și cu posibilități de cazare moderne. Totodată, acestea sunt și cele mai importante porturi maritime românești.

Stațiunea Mamaia

Plaja și hoteluri din stațiunea Olimp

Text
Daniel Focșa
Dana Voiculescu

Fotografii
Dan Ioan Dinescu
Mircea Savu
Ovidiu Morar

Fotografii aeriene
Ștefan Petrescu

Redactare și legende
Irina Spirescu

Concepție grafică
Adrian Sorin Georgescu

DTP
Enciu Roxana

Coordonator proiect
Ovidiu Morar
Arpad Harangozo

Mulțumim domnului Cristian Lascu pentru sprijinul acordat
la realizarea secțiunii "Miracolul din adâncuri"

© NOI Media Print
B-dul. Nicolae Bălcescu nr. 18
Bloc Dalles, București
Tel.: 021 222 79 72
Fax: 021 202 91 82
e-mail: nmp@nmp.ro
Tipărit la R. A. MONITORUL OFICIAL